

Strokovni seminar 2020

**Redno strokovno izpopolnjevanje vodij obratovanja žičniških naprav
in
Redno strokovno izpopolnjevanje sodnih izvedencev
za varnost žičniških naprav in smučišč**

Sodni izvedenci na področju žičniških naprav in smučanja

Ljubljana, 15.12.2020

Pripravil: Marko Grebenc, u.d.i.s.,

1. Uvodna misel

- Osnovno načelo je, da so smučanje in ostale dejavnosti na snegu zabava, rekreacija, uživanje, ...
- Žal se pri tem zgodijo dogodki, ki temu načelu ne sledijo – nesreče, kjer je prišlo do telesnih poškodb ali materialne škode. Statistika je neizprosna.
- Mirno lahko rečemo, da je tudi k nam prišla „amerikanizacija“ teh dogodkov – nekdo mora biti kriv. Seveda so v ozadju odškodnine.

- SKLEPANJE zakaj sodni izvedenci:
 - **IZHODIŠČE** vsakega tovrstnega procesa so dogodki – nesreče, kjer je prišlo do telesnih poškodb ali do materialne škode.
 - **RAZVOJ PROCESA** teče v smeri od sprožitve odškodninskega postopka (opazen je trend naraščanja) pri zavarovalnici. V večini primerov, kjer zavarovalnica zavrne plačilo odškodnine, pride v nadaljevanju do sodnega postopka.
 - **SODNI POSTOPEK** (običajno gre za odškodninsko tožbo) pripelje do tega, da sodišče v proces vključi sodnega izvedenca.

- ZAKAJ SODNI IZVEDENEC ?
 - Sodniki, ki jim je dodeljen predmet, pričakovano ne morejo biti in tudi v večini niso strokovnjaki za določena podočja – in področje smučanja ter varnosti na žičnicah in smučiščih je izredno specifično.
 - V sodnih postopkih se običajno postavi veliko vprašanj, na katere je nujno odgovoriti – in na ta vprašanja v primeru smučanja ter varnosti na žičnicah in smučiščih lahko odgovori samo strokovnjak iz tega področja.

- ZAKONODAJNA IZHODIŠČA ZA DELOVANJE SODNIH IZVEDENCEV
 - Zakon o sodiščih (ZS)
 - Zakon je bil sprejet 13.4.1994 (UL 19/94)
 - V času do danes je bilo sprejeto večje število Zakonov o spremembah in dopolnitvah ZS in zakonov, ki so na nek način sestavni del ZS
 - Eden od takih zakonov je tudi ZAKON O SODNIH IZVEDENCIH, SODNIH CENILCIH IN SODNIH TOLMAČIH – **ZSICT** z dne 4.4.2018 (UL 22/18) ki je nadomestil PRAVILNIK o SICT
 - Če pogledamo danes PIS (www.psirs.si) vidimo, da je objavljeno že 27. neuradno prečiščeno besedilo ZS

The screenshot shows a web browser window with the URL www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO332. The page header includes the PIS logo and a navigation menu with categories like 'PRAVNI RED RS', 'SODNA PRAKSA RS', 'PRAVNI RED EU', 'SODNA PRAKSA EU/SE', 'AKTUALNO (COVID-19)', 'ZAKONODAJA V ŠTEVILKAH', and 'ZAKONODAJA RS V ANGLEŠČINI'. Below the navigation, there are filters for 'DRŽAVNI NIVO' (Temeljni akti) and 'NIVO LOKALNIH SKUPNOSTI' (Kazala, EUROVOC deskriptorji). A search bar with the text 'Išči' is present.

The main content area shows the following information:

- Navigation tabs: Osnovni, **Strokovni**, Analitični
- Link: [Sodna praksa](#)
- Section header: **Zakon o sodiščih (ZS)**
- Green dot icon: **Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. [94/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [45/08](#), [96/09](#), [86/10](#) – ZJNepS, [33/11](#), [75/12](#) – ZSPDSLS-A, [63/13](#), [17/15](#), [23/17](#) – ZSSve, [22/18](#) – ZSICT, [16/19](#) – ZNP-1 in [104/20](#))**
- Naslov ang. Courts Act

Datum sprejetja	24.03.1994	EPA	0269
Datum objave	13.04.1994	SOP	1994-01-0779
Datum začetka veljavnosti	28.04.1994		

At the bottom left, there are icons for PDF and Word document downloads.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o sodiščih obsega:

- Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94 z dne 13. 4. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 45/95 z dne 4. 8. 1995),
- Zakon o pravnem postopku – ZPP (Uradni list RS, št. 26/99 z dne 15. 4. 1999),
- Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o sodiščih – ZS-B (Uradni list RS, št. 38/99 z dne 21. 5. 1999),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih – ZS-C (Uradni list RS, št. 28/00 z dne 30. 3. 2000),
- Pomorski zakonik – PZ (Uradni list RS, št. 26/01 z dne 12. 4. 2001),
- Zakon o javnih uslužbencih – ZJU (Uradni list RS, št. 56/02 z dne 28. 6. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih – ZZZDR-C (Uradni list RS, št. 16/04 z dne 20. 2. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodiščih – ZS-D (Uradni list RS, št. 73/04 z dne 5. 7. 2004),
- Zakon o sodiščih – uradno prečiščeno besedilo – ZS-UPB1 (Uradni list RS, št. 23/05 z dne 10. 3. 2005),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-E (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005),
- Zakon o sodiščih – uradno prečiščeno besedilo – ZS-UPB2 (Uradni list RS, št. 100/05 z dne 10. 11. 2005),
- Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja – ZVPSBNO (Uradni list RS, št. 49/06 z dne 12. 5. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-F (Uradni list RS, št. 127/06 z dne 7. 12. 2006),
- Zakon o sodiščih – uradno prečiščeno besedilo – ZS-UPB3 (Uradni list RS, št. 27/07 z dne 26. 3. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-G (Uradni list RS, št. 67/07 z dne 27. 7. 2007),
- Zakon o sodiščih – uradno prečiščeno besedilo – ZS-UPB4 (Uradni list RS, št. 94/07 z dne 16. 10. 2007),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-H (Uradni list RS, št. 45/08 z dne 9. 5. 2008),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-I (Uradni list RS, št. 96/09 z dne 27. 11. 2009),
- Zakon o Javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije – ZJNepS (Uradni list RS, št. 86/10 z dne 2. 11. 2010),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-J (Uradni list RS, št. 33/11 z dne 3. 5. 2011),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – ZSPDSLS-A (Uradni list RS, št. 75/12 z dne 5. 10. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-K (Uradni list RS, št. 63/13 z dne 26. 7. 2013),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-L (Uradni list RS, št. 17/15 z dne 13. 3. 2015),
- Zakon o sodnem svetu – ZSSve (Uradni list RS, št. 23/17 z dne 5. 5. 2017),
- Zakon o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih – ZSICT (Uradni list RS, št. 22/18 z dne 4. 4. 2018),
- Zakon o nepravdnem postopku – ZNP-1 (Uradni list RS, št. 16/19 z dne 15. 3. 2019),
- Zakon o spremembah Zakona o sodiščih – ZS-M (Uradni list RS, št. 104/20 z dne 24. 7. 2020).

- DEFINICIJA

- **Sodni izvedenci** so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da sodišču na njegovo zahtevo podajo izvid in mnenje glede strokovnih vprašanj, za katera tako določa zakon ali glede katerih sodišče oceni, da mu je pri njihovi presoji potrebna pomoč strokovnjaka.

(Zakon o SICT)

- **Sodni izvedenci** so imenovani z dnem, ko pred ministrom, pristojnim za pravosodje, izrečejo naslednjo prisego:
»Prisegam pri svoji časti, da bom izvedensko delo opravljal-a po svoji vesti, nepristransko, v skladu s pravili znanosti in strokovnega znanja in da bom podajal-a svoje izvide in mnenja natančno in popolno.«

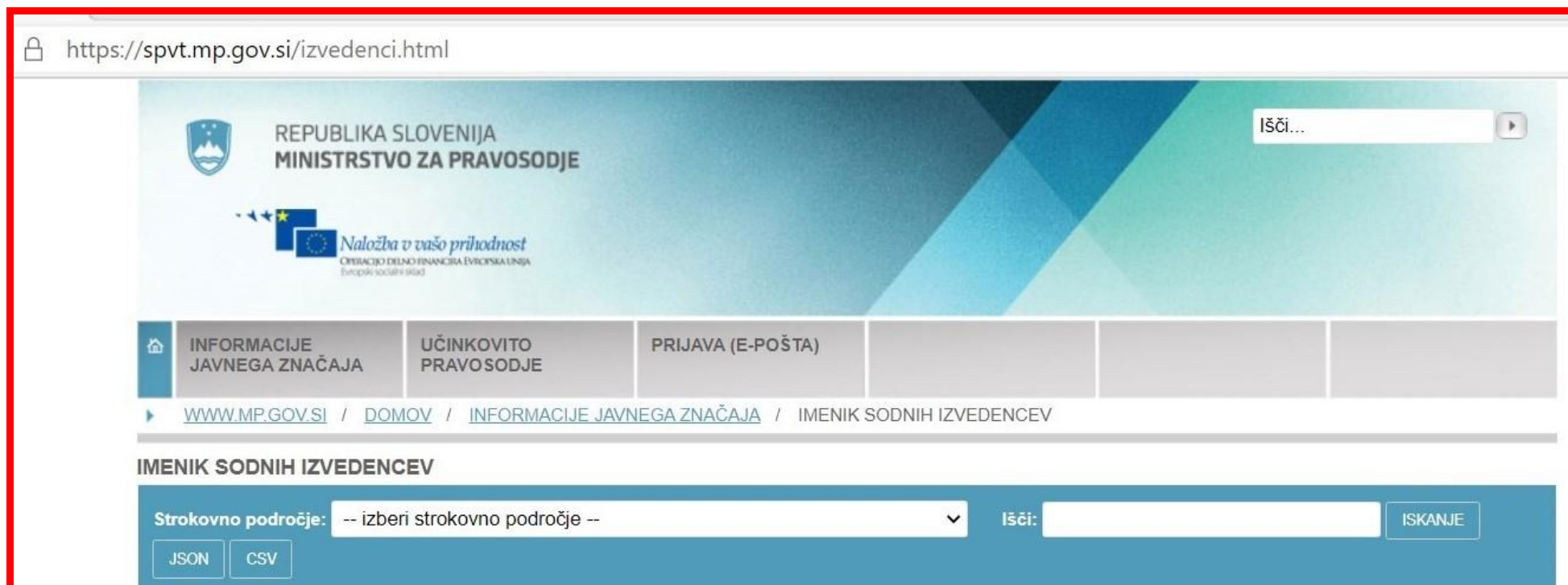
(Zakon o SICT)

2. Ureditev pri nas:

- DVE PODROČJI se navezujeta na „smučarijo“:
 - **ŠPORT**, v tem področju imamo določeni dve podpodročji:
 - Smučanje splošno
 - Varnost in reševanje na smučiščih
 - **VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH**, v tem področju so določena tri podpodročja:
 - Žičniške naprave
 - Analiza nesreč na smučiščih
 - Urejanje in oprema smušč

- Javno dostopni podatki so vsem na voljo na:

<https://spvt.mp.gov.si/izvedenci>

https://spvt.mp.gov.si/izvedenci.html

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA UČINKOVITO PRAVOSODJE PRIJAVA (E-POŠTA)

WWW.MP.GOV.SI / DOMOV / INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA / IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

Strokovno področje: -- izberi strokovno področje -- Išči: ISKANJE

JSON CSV

- Področje ŠPORT:

https://spvt.mp.gov.si/izvedenci/sport.html

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Naložba v vašo prihodnost
OPREMAJALO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Išči...

[INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA](#) /
 [UČINKOVITO PRAVOSODJE](#) /
 [PRIJAVA \(E-POŠTA\)](#)

[WWW.MP.GOV.SI](#) /
 [DOMOV](#) /
 [INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA](#) /
 IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

Strokovno področje: ŠPORT

Išči: ISKANJE

JSON CSV

Strokovni naziv	Znanstveni naziv	Priimek	Ime	Mesto	Telefon	Področje - Podpodročje
						ŠPORT - Športni konji
						ŠPORT - Športni konji
						ŠPORT - Smučanje splošno ŠPORT - Varnost in reševanje na smučiščih
						ŠPORT - Smučanje splošno ŠPORT - Varnost in reševanje na smučiščih

• Področje VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUŠIŠČIH:

https://spvt.mp.gov.si/izvedenci/varnost-na-zicnicah-in-smuciscih.html

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Išči...

INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA UČINKOVITO PRAVOSODJE PRIJAVA (E-POŠTA)

WWW.MP.GOV.SI / DOMOV / INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA / IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

IMENIK SODNIH IZVEDENCEV

Strokovno področje: VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH

Išči: ISKANJE

JSON CSV

Strokovni naziv	Znanstveni naziv	Priimek	Ime	Mesto	Telefon	Področje - Podpodročje
						VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Analiza nesreč na smučiščih
						VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Žičniške naprave VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Analiza nesreč na smučiščih VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Urejanje in oprema smučišč
						VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Analiza nesreč na smučiščih
						VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Analiza nesreč na smučiščih VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Žičniške naprave VARNOST NA ŽIČNICAH IN SMUČIŠČIH - Urejanje in oprema smučišč

3. NAŠE DELO IN POSLANSTVO:

- POMEN IZVEDENCA ZA POSTOPEK
 - Izvedenec je posrednik sodniku manjkajočega strokovnega znanja in izkušenj ter zaradi splošnega razvoja znanosti in tehnologije vse bolj pomemben procesni subjekt.
 - Marsikdaj uravnoteži subjektivnost ali celo pristranskost drugih, personalnih dokaznih sredstev.
 - Izvedenec je lahko vključen tako v pravdni kot v kazenski postopek

- IZVEDENEC KOT POMOČNIK SODNIKA
 - Izvedenčevo delo je podobno sodnikovemu, saj najprej ugotavlja dejstva, potem pa poda svoj strokovni sklep.
 - Sodelovanje je še izrazitejše, če so pravila stroke, ki se dokazujejo z izvedencem, pravne stroke.
 - Sodnik angažira izvedenca, ko njegovo poznavanje presega splošno razgledanost.
 - Izvedenec kot pomočnik bistveno vpliva na sojenje, a ostaja zgolj pomočnik, saj sodišče na njegovo mnenje ni vezano ter je le eden od dokazov, ki ga sodišče (lahko) izvede.

- IZVEDENEC KOT POMOČNIK STRANKE (pravdni postopek)
 - V ZPP je izvedenec opredeljen le kot pomočnik sodišča, v praksi pa se pojavlja tudi kot pomočnik stranke.
 - V določenih primerih stranka ne more navesti pravno odločilnih dejstev/ne more postaviti ustrezne trditvene podlage, če pred pravdo ne angažira izvedenca ustrezne stroke, s pomočjo mnenja katerega nato oblikuje svoje (praviloma tožbene) trditve.

4. PRAKSA:

- IZBIRA IZVEDENCA
 - Sodniki izbirajo izvedenece iz imenika, pri čemer se v načelu držijo pravila, da se za primere, vezane na dogodke na smučišču, odločajo za področje »šport«, za nesreče, kjer je prisotna tehnika pa področja »varnost na žičnicah in smučiščih«
 - Običajno sodnik izvedenca pokliče po telefonu (naše kontaktne številke so v imeniku SIzv) in se pozanima – ali izvedenec lahko prevzame primer, poda okvirne podatke. Izvedenci se na osnovi tega odločamo ali se v primer vključimo ali ne. To govorim iz lastne prakse.

- POTEK PRIMERA

- Prvi korak je sodnikova izdaja sklepa o določitvi izvedenca. Ključni del tega dokumenta so vprašanja na katera mora izvedenec odgovoriti. Izvedencu iz sodišča skupaj s sklepom pošljejo tudi gradivo – sodni spis.

V sklepu je določen tudi rok, v katerem mora izvedenec opraviti svoje delo in podati izvid. Rok ne sme biti krajši od 30 in ne daljši od 60 dni.

- Sledi študij spisa, hkrati mora izvedenec tudi organizirati ogled kraja dogodka, na katerega mora predhodno povabiti stranke postopka.
 - Spisi so običajno obsežni.
 - Izvedenec cenilec je dolžan zaupano gradivo skrbno hraniti, upoštevajoč določila zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.
 - Organizacija ogleda kraja dogodka je v hitrem življenjskem tempu običajno kar problematična, saj je potrebno medsebojno uskladiti vse stranke postopka.
 - Kraj dogodka po pravilu ni več tak, kot je bil ob dogodku.
 - Posledično je potrebno običajno pridobiti dodatne dokaze.

○ Izdelava izvida – mnenja:

- Izvedenec je dolžan pri svojem delu upoštevati določila zakonov in svoje delo opraviti redno, vestno, v skladu s pravili znanosti in stroke.
- Odgovori na zastavljeno nalogo v sklepu morajo biti jasni in nedvoumni.
- Ko izvid/mnenje izvedenec pošlje sodišču mora vrniti tudi spis – zaupano gradivo.

5. NASVETI, NAPOTKI KI SLEDIJO IZ PRAKSE - IZKUŠENJ:

- V tem sklopu se omejujem na dogodke, ki sem jih obravnaval iz področja žičnic – iz razloga, ker je današnje srečanje namenjeno VO-jem in izvedenecem.

- OBRAVNAVA DOGODKOV
 - Resnost
 - VO je po zakonu dolžan obravnavati vsako nesrečo, ki se zgodi na ŽN
 - Obravnavati je potrebno vsak dogodek, pa naj gre tudi za najmanjšo prasko. In to mora osebje vedeti – karkoli se zgodi, VO mora biti obveščen.

○ Natančnost

- Dogodek je potrebno obravnavati natančno. Izvesti ogled, opraviti razgovore z osebjem in s pričami
- Sestaviti je potrebno zapisnik (formalnega obrazca ni predpisanega po žičniški zakonodaji), novi obrazec Zapisnika o nesreči na smučišču ima sicer predvidene navedbe, ki se nanašajo na nesrečo na ŽN, toda to je premalo.
- Skica dogodka je skoraj nujna za eventuelno nadaljnjo obravnavo.
- Mesto dogodka se obvezno fotografira, tudi kakšen posnet film je vsekakor zaželen.
- Nujno je potrebno zabeležiti obratovalne parametre naprave, ko se je dogodek zgodil.

- Obveščanje
 - VO je dolžan o dogodku obvestiti pristojne organe

- Hramba dokumentacije
 - Vsak dogodek naj bo ustrezno arhiviran – to je dolžnost VO. Dokumente bo ob eventuelnem obisku zahteval inšpektor, potrebni bodo v primeru odškodninskega zahtevka in seveda tudi v primeru sodnega postopka – če do njih pride.

- Evidentiranje tehničnih sprememb
 - To velja na splošno.
 - Iz izkušenj: obravnaval sem dogodek, po nekaj letih. „Vse“ je bilo drugače. Tudi zaradi obravnavane nesreče.

- SODELOVANJE Z IZVEDENCI
 - Ko izvedenci dobimo dodeljen predmet moramo postopke peljati hitro, razlog so roki. Iz tega mesta ste VO naprošeni, da ste čim bolj odzivni, ko bo potrebno organizirati ogled in v primeru, da bo potrebno zbiranje dodatnih dokumentov.

- PREVENTIVA

- Sodni izvedenci moramo mnenje izdelati v skladu s pravili znanosti in stroke.
- V vsakem primeru ustvarimo sliko dogodka, ki je ob primerni predstavitvi (splošno, brez konkretnih ali celo osebnih podatkov) odgovornim odlično vodilo v smereh:
 - kako „delovati“, da se kaj podobnega ne zgodi kjerkoli ponovno
 - kakšne tehnične ukrepe oziroma izboljšave izvesti v smislu izboljšanja nivoja varnosti oziroma preprečitve podobnih dogodkov
 - kako obravnavati dogodek, če se že zgodi.

HVALA ZA POZORNOST !